

[Ministeren for Søfart og Fiskeri.]

Underskuddet, indrømmer jeg, at Sagen stiller sig anderledes; men hidtil har det ikke foreligget for mig, endskønt Sogne- raadsformanden baade mundtligt og skrift- ligt har henvendt sig til mig.

P. Andersen: Jeg blev lidt overrasket over den Bemærkning, det ærede Medlem Hr. Tange fremsatte, at Mangelen paa Lærer- kræfter ved Navigationskolerne var Mini- steriets egen Skyld; det lød næsten, som om det var det nuværende Ministerium, der skulde være Skyld i, at der var Mangel paa Lærerkrefter. Dette kan selvfølgelig ikke være Tilfældet, eftersom de Lovrevisio- ner, der fandt Sted i 1922 og 1927, ikke blev foretaget under et socialdemokratisk Mini- sterium, men under et Venstreministerium.

Jeg skal yderligere gøre opmærksom paa, at ved Revisionen i 1927 gik jeg meget udførligt ind paa Spørgsmaalet om Lærernes Forhold og oplyste overfor Tinget, hvorledes deres Stilling var, baade økonomisk og med Hensyn til det Ansvar, de havde, det over- ordentlig stærke Beslag, der blev lagt paa deres Kræfter; baade ved selve Skoletiden, ved Observationer om Natten og ved meget Hjemmearbejde. Jeg henstillede den Gang, at Spørgsmaalet om deres Lønforhold blev taget op, saaledes som der var givet dem Løfte om af Venstres daværende Minister, og den nedsatte Kommission kom da ogsaa til samme Resultat ved sine Undersøgelser.

Den Gang var det ærede Medlem Hr. Tange imidlertid ikke enig med mig, i hvert Tilfælde udtalte han ikke noget som helst i den Retning, saa den store Interesse, det ærede Medlem nu lægger for Dagen for Navigationskolelærernes Løn — den glæder mig naturligvis, thi disse Læreres Stilling er bestandig ringe i Forhold til andre Læreres, som er ansat ved offentlige Skolevirksom- heder —, er af ganske ny Dato.

Maaske kan det ærede Medlem Hr. Tange og jeg ved forenede Kræfter under andre Former, ved et andet Lovforslags Behandling — det kan ikke ske ved denne Lov — faa dette Spørgsmaal rejst, saaledes at vi kan faa en fornuftig Løsning i denne Sag, det vilde glæde alle, som har Indseende i disse Forhold, ikke alene Lærerne, men sikkert alle, som i deres daglige Virken har med disse Forhold at gøre.

Det er imidlertid at vende Sagen fuld- stændig paa Hovedet, naar det ærede Med- lem Hr. Tange gaar ud fra, at Aarsagen til Nedlæggelsen af denne Skole er at søge i Mangelen paa Lærerkrefter; Aarsagen er at søge i Mangelen paa Elever. Selv om vi

har nok saa gode Skolelokaler og nok saa dygtige Lærere, nytter det ikke noget, hvis der ingen Elever er; og det er det, der her er Tale om, der er for faa Elever ved denne Skole, saa den kan med Lethed und- væres. Det Argument passer altsaa slet ikke.

Endvidere er Forholdene saadanne — det maa vi alle med Beklagelse erkende —, at Brugen af Navigatorer bestandig er dalende og vil vedblive at dale efter hele den Udvikling, der har fundet Sted, og som naturnødvendigt maa fortsættes baade inden- for Sejlskibenes og Dampskibenes Omraade. Det var dette, der foranledigede den Be- mærkning fra min Side, som det ærede Medlem Hr. Hendriksen tog Afstand fra, at man rimeligvis ikke kunde blive staaende ved den Nedlæggelse, der nu finder Sted, men at man senere maatte gaa til yderligere Nedlæggelser. Det kan naturligvis kun ske paa Grundlag af, at Antallet af Elever bestandig er nedadgaaende, thi saa længe der er Elever nok, vil der ikke blive Tale om Nedlæggelse af flere Skoler.

Det ærede Medlem Hr. Tanges Ud- talelse om, at man stilede hen imod at hen- lægge Navigatoruddannelsen til en enkelt Skole, nemlig Skolen i København, forbav- sede mig ogsaa noget. Noget saadant har jeg ikke før været præsenteret for i den Tid, jeg har haft med disse Forhold at gøre her paa Rigsdagen; de Mænd, jeg har ført Samtale med om disse Forhold, ogsaa Em- bedsmænd, er meget langt fra en saadan Tanke som den, det ærede Medlem Hr. Tange fremsatte. Det er for det første faktisk ugørligt i Øjeblikket blot af Hensyn til Elevantallet, men jeg tror heller ikke, det vil have nogen Sandsynlighed for sig i Fremtiden, idet Forholdene ganske natur- ligt ligger saaledes, at en enkelt Skole ikke vil være tilfredsstillende, men at der maa være Adgang til flere Skoler.

Den Bemærkning, den højtærede Mini- ster fremsatte vedrørende de særlige For- hold i Svendborg, hvor Sømmandshøjskolen til en meget moderat Betaling leverer Kost og Logi til Eleverne paa Navigationsskolen, kan jeg understrege Rigtigheden af. Saale- des ligger Forholdene. Svendborgskolen er ikke nogen Kostskole i den Betydning, som Skolen paa Bogø er, men det er en Skole, hvor der er Adgang for samtlige Elever til at faa Kost og Logi paa en meget billig Maade og paa et Sted, hvor den samme Aand, som eksisterer paa Navigationsskolen, Sømmands- aanden, bestandig vil være til Stede, idet denne Skole i hele sin Indretning er anlagt paa Uddannelse af unge Sømænd.